

УДК 338.245:346.5

DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2026.02.3.40>

ДЕРЕГУЛЯЦІЯ НА ПІДЗАКОННОМУ РІВНІ У ЗАКОНОДАВСТВІ ТА СУДОВІЙ ПРАКТИЦІ СПОЛУЧЕНИХ ШТАТІВ АМЕРИКИ

Дєточка А.Ю.,

*доктор філософії у галузі права,**докторант кафедри публічного та приватного права**Університету митної справи та фінансів*

ORCID: 0009-0001-9982-7918

Дєточка А.Ю. Деретуляція на підзаконному рівні у законодавстві та судовій практиці Сполучених Штатів Америки.

Актуальність дослідження пов'язана із необхідністю опрацювання досвіду розвинених держав у визначенні особливостей правового регулювання деретуляції на підзаконному рівні для виведення якомога більшою мірою цього процесу з площини управлінського розсуду регуляторних органів. Метою дослідження є визначення основних особливостей правового регулювання деретуляції на підзаконному рівні у законодавстві Сполучених Штатів Америки та прецедентній практиці судів цієї держави. За результатами дослідження, встановлено, що основною надмірного регуляторного втручання у підприємницьку діяльність у американській науковій та експертно-аналітичній думці вважається підзаконна нормотворчість (регуляторна діяльність) органів виконавчої влади. З'ясовано, що основними особливостями правового регулювання деретуляції на підзаконному рівні за американським законодавством є закріплення Президентом США як найвищим органом (посадовою особою) у системі органів виконавчої влади цієї держави принципу врівноваження або скорочення регуляторного навантаження. Згідно із цим принципом, запровадження нових регуляторних актів допускається, лише з одночасним скасуванням старих регуляторних актів та за умови недопущення збільшення витрат адресатів відповідних регуляторних актів на їх виконання їх вимог. У адміністративній практиці утверджується розуміння того, що під виняток з правила про необхідність їх оприлюднення для отримання зауважень та пропозицій від громадськості підпадають нормативно-правові акти про скасування або звуження дії нормативно-правових актів у зв'язку з їх явною протиправністю та/або невідповідністю висновкам Верховного Суду США. З іншого боку, актуальною залишається правова позиція про те, державні органи мають дотримуватись тих самих кроків для деретуляції, якій вони здійснили при запровадженні регулювання, що зазвичай вимагає отримання громадських коментарів та надання обґрунтованого аналізу будь-яких змін у напрямі державної політики. При цьому, Закон США «Про адміністративну процедуру» допускає скорочений строк для громадського обговорення правил, яке встановлює виняток із норми регуляторного акта або знімає обмеження прав

Ключові слова: адміністративне право США, громадські консультації щодо проектів нормативно-правових актів, деретуляція, підзаконна правотворчість, умови прийняття та скасування нового регуляторного акта/

Dietochka A.Y. Deregulation at the sub-statutory level in the legislation and case law of the United States of America.

The relevance of the study is related to ensuring the experience of developing developed countries in determining the features of legal regulation of deregulation at the sub-legal level in order to remove this process as much as possible from the area of managerial discretion of regulatory bodies. The research method is to determine the main features of legal regulation of deregulation at the sub-legal level in the legislation of the United States of America and the precedent practice of the courts of this state. According to the results of the study, it was established that in the main, increased regulatory intervention in entrepreneurial activity in American scientific and expert-analytical opinion is recognized as sub-legal norm-making (regulatory activity) of executive bodies. It was found that the main features of legal regulation of deregulation at the sub-legal level under American legislation are the consolidation by the US President as the highest body (official) in the system of executive bodies of this state of the principle of reducing or reducing the regulatory burden. According to this principle, the introduction of new regulatory acts is allowed only with the simultaneous cancellation of old regulatory acts and on condition that the costs of the addressees of the relevant regulatory acts for

their compliance are not increased. In administrative practice, the understanding is established that the exception to the rules on the need to publish them for the issuance of comments and suggestions from the public includes regulatory acts on the cancellation or narrowing of the effects of regulatory acts due to their obvious illegality and/or inconsistency with the conclusions of the US Supreme Court. On the other hand, the legal position that state bodies must follow the same steps for deregulation that they took when introducing regulation, which requires receiving public comments and providing a reasoned analysis of any changes in the direction of state policy, remains relevant. At the same time, the US Administrative Procedure Act allows for a shortened line for the rules of public discussion, which establishes an exception to the norm of a regulatory act or removes restrictions on rights

Key words: conditions for introduction and rescinding of a new regulatory act, deregulation, notice-and-comment' process, secondary legislation, United States administrative law/

Постановка проблеми. Відшукання рівноваги між належною упорядкованістю суспільних відносин та мінімізацією регуляторного навантаження на їх учасників є безперервним та динамічним процесом із високою чутливістю до суспільних трансформацій, рівня розвитку технологій публічного адміністрування та інших особливостей кон'юнктури у конкретний момент або період у часі. За результатами оцінки цих чинників, публічна адміністрація та інші суб'єкти правотворчої діяльності приймають нормативно-правові акти, а також здійснюють дерегуляцію, припиняючи або звужуючи дію нормативно-правового акта або окремого його структурного елемента. Юридичні стандарти розроблення проектів та прийняття (видання) нормативно-правових актів, спрямованих на запровадження нових та/або зміну норм права із розширенням сфери їх застосування, є традиційними та усталеними. Водночас, деякі розвинені демократичні держави, серед яких Сполучені Штати Америки, накопичили значний досвід визначення особливостей правового регулювання дерегуляції на підзаконному рівні, які характеризують виключно цей напрям правотворчої діяльності

Метою дослідження є визначення основних особливостей правового регулювання дерегуляції на підзаконному рівні у законодавстві Сполучених Штатів Америки та прецедентній практиці судів цієї держави.

Стан опрацювання проблематики. Ознайомившись із публікаціями, присвяченими правовій основі дерегуляції у США, можна констатувати підвищену увагу до цього питання у американській науковій та експертно-аналітичній думці. Американський досвід дерегуляції показав необхідність усебічного законодавчого оформлення матеріально-правових та процедурних аспектів реалізації реформ дерегуляції у правотворчій діяльності органів виконавчої влади. Цей висновок обґрунтовують Б. Коффей, П. Мак-Лаглін та П. Перетто, підкреслюючи, одночасно з тим, важливість оптимізації регуляторного навантаження та недопустимість залишення цього процесу у сфері управлінського розсуду державних органів [1]. Значне зрушення досягнуте й у науковому опрацюванні підходів розвинених держав до правового регулювання питань дерегуляції. У цьому зв'язку слід відзначити внесок Й. Штейнебаха, Х. Фернандез-і-Маріна, М. Хінтерляйтнера та К. Кнілла [2]. Разом з тим, відповідні міркування потребують оновлення й додаткового осмислення у світлі сучасного теоретичного підґрунтя та реалій дерегуляції.

Виклад основного матеріалу. Дерегуляцію у науковій літературі прийнято розуміти як зменшення або припинення державного нагляду за тим чи іншим видом економічної діяльності або їх групою. Прихильники дерегуляції стверджують, що дерегуляція посилює економічну конкуренцію та стимулює зростання економіки. Очікувані наслідки дерегуляції полягають у розширенні інвестиційних можливостей шляхом усунення обмежень для виходу нових підприємств на ринки. Зростання конкуренції заохочує інновації, і оскільки компанії виходять на ринки та конкурують одна з одною, споживачі отримують нижчі ціни. Зменшення потреби у використанні активів для дотримання нормативних актів дозволяє корпораціям інвестувати в дослідження та розробки, осучаснення обладнання та устаткування, фонд оплати праці та розширення виробництва [3].

Опоненти та прихильники скептичних поглядів на дерегуляцію схилиються до думки про те, що дерегуляція ризикує завдати серйозної шкоди споживачам, працівникам та навколишньому природному середовищу [3]. Як у цьому зв'язку зазначив Р. Хорвітц, дерегуляція може зменшити регуляторну некомпетентність та бюрократичний формалізм. Разом з тим, дерегуляція також може знизити встановлені стандарти захисту та обмежити демократичний доступ до процесу формування державної політики [4, с. 170].

Проблематика дерегуляції та визначення її меж, які були б достатніми для мінімізації негативного економічного впливу державного регулювання та для досягнення належного рівня задоволеності широкими верствами суспільства якістю державної регуляторної політики особливо гостро постає перед США у новітній період історії цієї держави та активно обговорюється її науковою спільнотою.

Так, як зауважив, С. Шапіро, хоча збільшення кількості правил часто означає, що уряди успішно вирішують ключові суспільні проблеми, такі як забезпечення громадської безпеки, сприяння економічній стабільності або захист прав людини та основоположних свобод, зростання кількості правил також стало причиною кількох проблемних явищ, які загрожують підірвати легітимність демократії в довгостроковій перспективі. Нагромадження правил господарської діяльності призводить до того, що сукупні витрати на дотримання вимог для суб'єктів господарювання, як правило, зростають, що може вплинути на економічні показники їх діяльності та конкурентоспроможність [5]. Крім того, загальноновизнаним є те, що зростання кількості правил також створює проблему для державних органів. Якщо їхні ресурси та спроможність не зростатимуть паралельно із масивом покладених на них додаткових завдань, якість реалізації державної політики, ймовірно, постраждає [2].

Актуальність цих міркувань для системи американського законодавства засвідчують результати економічного дослідження Б. Коффея, П. Мак-Лагліна та П. Перетто, які встановили, що кількість федеральних регуляторних актів з роками збільшувалась та регуляторним органам бракувало стимулу виявляти та скасовувати правила, необхідність у яких відпала або які мають бути пом'якшені. Надмірно обтяжливе регулювання, запроваджене без перевірки співвідношення його позитивного та негативного впливу, стримує розвиток підприємництва, не сприяє надходженню інвестицій та перенаправляє ресурси суб'єктів господарювання на оплату юридичних послуг та діяльність щодо забезпечення дотримання законодавства [1]. Такі регуляторні акти є прихованим податком на економіку, який поступово зростає, якщо держава своєчасно не переглядає регуляторні акти [2]. Особливо відчутним значне регуляторне навантаження є для малих та середніх підприємств, для яких складніше знайти додаткові кошти на виконання все більш масштабних та багатоманітних вимог регуляторних актів [1].

Важливо у цьому контексті підкреслити, що основною надмірного регуляторного втручання у підприємницьку діяльність у американській науковій та експертно-аналітичній думці вважається підзаконна нормотворчість (регуляторна діяльність) органів виконавчої влади. Ч. Купер з цього приводу зауважив, що одночасно причиною та наслідком недоцільності та неадекватності державної регуляторної політики американські дослідники визнають те, що протягом останніх кількох десятиліть адміністративні органи поступово розширювали межі їх владного впливу, перебравши на себе значні законодавчі повноваження, а також, деякою мірою, функції правосуддя [6].

Обміркувавши вищевикладене, можемо констатувати, що, незважаючи на цінність визначення підзаконного регулювання деяких аспектів підприємництва для захисту публічного порядку та економічного добробуту суспільства, постає проблема визначення меж регуляторної діяльності органів виконавчої влади, які не дозволили б їй стати джерелом надмірного регуляторного навантаження на суб'єктів господарювання та перешкоджати суб'єктам господарювання у доступі на ринки та стримувати їх розвиток.

Із цією метою у положеннях актів американського адміністративного законодавства реалізований підхід до дерегуляції, який Й. Штейнебах, Х. Фернандез-і-Марін, М. Хінтерляйтнер та К. Кнілл назвали «один входить – один виходить» або «регуляторним компенсаційним режимом» та який прагне спонукати уряди урівноважити створення додаткових правил шляхом одночасного скасування існуючих правил та пов'язаних з ними фінансових чи інших обтяжень [2].

Так, за змістом положень Указу Президента США «Про прискорення процвітання через дерегуляцію» від 31 січня 2025 р. № 14192 основоположна засада діяльності виконавчої влади полягає в тому, щоб бути обачною та фінансово відповідальною у витратах коштів, як з державних, так і з приватних джерел, а також пом'якшувати невинуваті регуляторне навантаження, що покладається на американський народ. Цей нормативно-правовий документ визначив регуляторний ліміт на 2025 рік, згідно з яким якщо це не заборонено законом, щоразу, коли міністерство або інший центральний орган виконавчої влади публікують для отримання зауважень та пропозицій громадськості або іншим чином оприлюднюють новий регуляторний акт, воно має визначити щонайменше 10 чинних регуляторних актів, які підлягають скасуванню. На доповнення до того, будь-які нові додаткові витрати, пов'язані з новими регуляторними актами, мають, у дозволеному законом обсязі, компенсуватися шляхом скасування існуючих витрат, пов'язаних щонайменше з 10 чинними/ попередніми регуляторними актами [7].

Принагідно зауважимо, що цей документ був прийнятий на розвиток Указу Президента США «Про зменшення регулювання та контроль за регуляторною діяльністю», відповідно до якого щоразу, коли міністерство або інший центральний орган виконавчої влади публікують для отримання зауважень та пропозицій громадськості або іншим чином оприлюднюють новий регуляторний акт, воно має визначити щонайменше 2 чинних регуляторних акта, які підлягають скасуванню. Більше того, будь-які нові додаткові витрати, пов'язані з новими регуляторними актами, мали були, у ме-

жах, дозволених законом, компенсуватися шляхом скасування витрат, пов'язаних щонайменше з двома регуляторними актами. Внаслідок цього, загальний розмір приросту витрат на дотримання усіх регуляторних актів у 2017 році, включаючи розмір коштів заощаджених суб'єктам приватного права шляхом скасування/зміни регуляторних актів, не має перевищувати нуль, якщо інше не вимагається законом або не відповідає письмовій рекомендації директора Адміністративно-бюджетного управління Виконавчого офісу Президента США [8]. За відомостями, викладеними у Економічному звіті Президента США та колегії економічних радників 2020 року, за результатами виконання американськими органами виконавчої влади вищевикладених вимог, регуляторне навантаження у грошовому вираженні за 4 роки зменшилось на 200 мільярдів доларів, тоді як відповідні реформи дерегуляції збільшили сукупні реальні доходи на 380 мільярдів доларів протягом періоду від 5 до 10 років, що становить додаткові 3100 доларів на домогосподарство за цей час [9].

Запровадження принципу уможливлення запровадження нових регуляторних актів за умови скасування старих регуляторних актів для врівноваження або скорочення регуляторного навантаження супроводжується утвердженням у адміністративній практиці спрощеного підходу до визначення процедури перегляду або скасування регуляторних актів.

Так, за змістом приписів ст. 553 Закону США «Про адміністративну процедуру» проект нормативно-правового акта підлягає обов'язковому оприлюдненню, за винятком випадків, коли:

- він стосується виконання державою ключових військових та/або зовнішньополітичних функцій;
- його предметом є питання організації діяльності державного органу, управління державою службою або питання державної власності, позик, грантів, пільг чи контрактів;
- нормативно-правовий акт установлює правила тлумачення, загальні засади державної політики або правила організації діяльності державного органу, методичні рекомендації щодо здійснення ним певних процедур тощо, крім випадків, установлених законом;
- його розробник має поважну причину (викладає та стисло обґрунтовує її у тексті нормативно-правового акта) не оприлюднювати проект нормативно-правового акта через те, що це не є практичним, необхідним або суперечить публічному інтересу, крім випадків, установлених законом [10].

Після публікації у федеральному реєстрі повідомлення про оприлюднення проекту нормативно-правового акта, відповідний державний орган надає заінтересованим особам можливість взяти участь у процесі розробки правил шляхом подання письмових даних, пропозицій або зауважень з можливістю їх усного викладу або без такої можливості. Після розгляду відповідних міркувань та матеріалів агентство включає до прийнятих правил стислий загальний виклад їхньої основи та мети (ч. «с» ст. 553 Закону США «Про адміністративну процедуру»). Проект нормативно-правового акта має бути оприлюднений не менш ніж за 30 днів до дати його набрання чинності, за винятком:

- правила, яке встановлює виняток із норми регуляторного акта або знімає обмеження прав;
- правил тлумачення, загальних засад державної політики; або
- інших випадків, передбачених державним органом за наявності поважної причини, опублікованої разом із правилом (ч. «d» ст. 553 Закону США «Про адміністративну процедуру») [10].

Коло випадків, які підпадають під вищевикладені винятки з правила про оприлюднення проекту нормативно-правового акта для отримання зауважень та пропозицій від громадськості, як стверджують американські дослідники, поступово розширюється. Зокрема, за висновком Міністерства юстиції США, під дію правила про надання «позик, грантів, пільг чи контрактів» підпадає надання фізичним та юридичним особами, інститутам громадянського суспільства допомоги за рахунок бюджетних коштів. Міністерство внутрішньої безпеки США вдалось до розширювального тлумачення положення про ключові військові та/або зовнішньополітичні функції, обґрунтовуючи відсутність підстав для громадського обговорення нормативно-правових актів цього міністерства про скасування автоматичного продовження дозволів на працевлаштування для іноземців та послаблення візових вимог для релігійних діячів [11].

У Меморандумі Президента США від 9 квітня 2025 р. з цього питання зазначено, що під час прийняття рішень про скасування явно протиправних нормативно-правових актів керівники державних органів мають остаточно приймати такі рішення без процедури їх оприлюднення для отримання зауважень та пропозицій громадськості, якщо це відповідає винятку «поважної причини» за Законом США «Про адміністративну процедуру». Цей виняток дозволяє державним органом відмовитися від процедури громадського обговорення проектів нормативно-правових актів, коли ця процедура буде «непрактичною, непотрібною або суперечитиме суспільним інтересам». Президент США у меморандумі підкреслює, що збереження явно протиправних нормативно-правових актів явно суперечить суспільним інтересам. Крім того, процедури повідомлення та коментарів є «непотрібними», коли скасування вимагається з юридичної точки зору для утвердження рішень

Верховного суду США. Таким чином, як підсумовується у меморандумі, державні органи мають достатні підстави та повноваження негайно скасовувати протиправні нормативно-правові акти [12].

Цей підхід також узгоджується із кроками, запропонованими у Меморандумі Адміністративно-бюджетного управління Виконавчого офісу Президента США про підвищення ефективності дерегуляторних заходів від 21 жовтня 2025 р. M-25-36 та спрямованими на запровадження можливості здійснювати дерегуляцію за спрощеною процедурою, тобто із дотриманням нижчих стандартів наукового обґрунтування рішень про скасування або звуження дії нормативно-правових актів та виведення їх за межі застосування процедури громадського обговорення [13].

Разом з тим, як зауважує С. Дадлі, цей підхід не враховує ключовий прецедент Верховного Суду США, який у справі «Асоціація виробників моторних транспортних засобів США проти Компанії взаємного автомобільного страхування «State Farm» зауважив, що скасування правила підпорядковується тому самому стандарту «свавільності та примхливості», що й його прийняття. Це означає, що державні органи мають дотримуватись тих самих кроків для дерегуляції, якій вони здійснили при запровадженні регулювання, що зазвичай вимагає отримання громадських коментарів та надання обґрунтованого аналізу будь-яких змін у напрямі державної політики [14; 15].

Водночас, саме практика Верховного Суду США визначається як ядро правового підґрунтя державного курсу на дерегуляцію.

Так, у Меморандумі Президента США від 9 квітня 2025 р. йдеться про те, що діяльність державних органів з перегляду та скасування регуляторних актів має пріоритетувати оцінку відповідності кожного чинного регуляторного акта визначеним цим меморандумом рішенням Верховного Суду США [12].

Зокрема, у меморандумі згадана справа «Західна Вірджинія проти Служби захисту навколишнього природного середовища США», у якій Верховний Суд США застосував доктрину засадничих питань, зазначивши, що вона вимагає особливо чіткого законодавчого тексту, що делегує органу виконавчої влади повноваження видавати правила у сфері, що має величезне економічне та політичне значення, перш ніж орган виконавчої влади зможе реалізувати такі повноваження [16].

Крім того, меморандум звертає увагу на справу «Комісія США з цінних паперів та фондових бірж проти Джарксі» (*SEC v. Jarkesy*), у якій Верховний Суд США констатував, що протиправним для державних органів є приймати юрисдикційні рішення та застосувати заходи відповідальності, які за їх природою належать до компетенції судів. Також, у меморандумі міститься посилання на справу «Огайо проти Служби захисту навколишнього природного середовища США», у якій Верховний Суд США визнав протиправним та скасував нормативно-правовий акт цього державного органу на підставі недостатності його наукового та політичного обґрунтування [17].

Висновки. Основними особливостями правового регулювання дерегуляції на підзаконному рівні за американським законодавством є закріплення Президентом США як найвищим органом (посадовою особою) у системі органів виконавчої влади цієї держави принципу врівноваження або скорочення регуляторного навантаження. Згідно із цим принципом, запровадження нових регуляторних актів допускається, лише з одночасним скасуванням старих регуляторних актів та за умови недопущення збільшення витрат адресатів відповідних регуляторних актів на їх виконання їх вимог. У адміністративній практиці утверджується розуміння того, що під виняток з правила про необхідність їх оприлюднення для отримання зауважень та пропозицій від громадськості підпадають нормативно-правові акти про скасування або звуження дії нормативно-правових актів у зв'язку з їх явною протиправністю та/або невідповідністю висновкам Верховного Суду США. З іншого боку, актуальною залишається правова позиція про те, державні органи мають дотримуватись тих самих кроків для дерегуляції, якій вони здійснили при запровадженні регулювання, що зазвичай вимагає отримання громадських коментарів та надання обґрунтованого аналізу будь-яких змін у напрямі державної політики. При цьому, Закон США «Про адміністративну процедуру» допускає скорочений строк для громадського обговорення правил, яке встановлює виняток із норми регуляторного акта або знімає обмеження прав.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Coffey B., McLaughlin P., Peretto P. The cumulative cost of regulations. Washington: Mercatus Center, 2017. 72 p. URL: <https://www.mercatus.org/system/files/Coffey-Cumulative-Cost-Regs-v3.pdf>.
2. Steinebach Y., Fernández-i-Marín X., Hinterleitner M., Knill C. Towards 'better deregulation': from crude cost-cutting to the targeted pruning of policy activities. *Journal of European Public Policy*. 2025. No. 1-26. DOI: <https://doi.org/10.1080/13501763.2025.2548350>.
3. Deregulation: Definition, History, Effects, and Purpose. *Investopedia*. 2025. URL: <https://www.investopedia.com/terms/d/deregulate.asp>.

4. Horwitz R. Understanding Deregulation. *Theory and Society*. 1986. Vol. 15, No. 1/2. pp. 139-174. URL: <https://www.jstor.org/stable/657178>.
5. Shapiro S. Counting regulations and measuring regulatory impact: A call for nuance. *Humanities and social sciences communications*. 2024. No. 11(1). DOI: <https://doi.org/10.1057/s41599-024-03982-7>.
6. Cooper C. Confronting the administrative state. *National Affairs*. 2015. URL: <https://www.nationalaffairs.com/publications/detail/confronting-the-administrative-state>.
7. Unleashing Prosperity Through Deregulation: Executive Order of the President of the United States of America of 31 January 2025 No. 14192. *whitehouse.gov*. URL: <https://www.whitehouse.gov/presidential-actions/2025/01/unleashing-prosperity-through-deregulation>.
8. Reducing Regulation and Controlling Regulatory: Executive Order of the President of the United States of America of 30 January 2017 No. 13771. *whitehouse.gov*. URL: <https://trumpwhitehouse.archives.gov/presidential-actions/presidential-executive-order-reducing-regulation-controlling-regulatory-costs>.
9. Council of Economic Advisers. The economic report of the President together with the annual report of the Council of Economic Advisers. *govinfo.gov*. 2020. URL: <https://www.govinfo.gov/content/pkg/ERP-2020/pdf/ERP-2020.pdf>.
10. United States of America Administrative Procedure Act (5 U.S.C. Subchapter II). *law.cornell.edu*. URL: <https://www.law.cornell.edu/uscode/text/5/part-I/chapter-5/subchapter-II>.
11. Welty K., Sarinsky M. The Trump Administration's Deregulatory Playbook. *Just Security*. 2026, January 30. URL: <https://www.justsecurity.org/129588/trump-administrations-deregulatory-playbook>.
12. Directing the Repeal of Unlawful Regulations: Presidential Memoranda of April 9, 2025. *whitehouse.gov*. URL: <https://www.whitehouse.gov/presidential-actions/2025/04/directing-the-repeal-of-unlawful-regulations>.
13. Streamlining the Review of Deregulatory Actions: Memorandum of U.S. Office of Management and Budget of October 21, 2025 M-25-36. *whitehouse.gov*. URL: <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2025/10/M-25-36-Streamlining-the-Review-of-Deregulatory-Actions.pdf>.
14. Dudley S. DOGE Is Dead, But Deregulation Is Just Getting Started. *The Regulatory Review*. 2025, December 9. URL: <https://www.theregreview.org/2025/12/09/dudley-doge-is-dead-but-deregulation-is-just-getting-started>.
15. U.S. Supreme Court. Judgment of 24 June 1983 in Motor Vehicle Manufacturers Association of the United States v. State Farm Mutual Automobile Insurance Company No. 82-354. URL: <https://tile.loc.gov/storage-services/service/ll/usrep/usrep463/usrep463029/usrep463029.pdf>.
16. U.S. Supreme Court. Judgment of 30 June 2022 No. 20-1530 in West Virginia v. Environmental Protection Agency, 597 US 697. URL: https://www.supremecourt.gov/opinions/21pdf/20-1530_n758.pdf.
17. Guidance Implementing the President's Memorandum Directing the Repeal of Unlawful Regulations: Memorandum of U.S. Office of Management and Budget of May 7, 2025 M-25-28. *whitehouse.gov*. URL: <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2025/02/M-25-28-Guidance-Implementing-the-Presidents-Memorandum-Directing-the-Repeal-of-Unlawful-Regulations.pdf>.

Дата першого надходження рукопису до видання: 26.02.2026
Дата прийняття до друку рукопису після рецензування: 20.03.2026
Дата публікації: 3.04.2026